

Елисавета Багряна
Зовът на морето

1

ТИ БИВАШЕ БЕЗБУРНО, светло, бисерно – когато
през утрините на това далечно лято,
събудена от крясъка на чайките, по покривите кацаци, –
от уличните продавачи,
или пък от сирената провлачена
на параход, пристигнал в тихото пристанище, –
очи отварях и те гледах, без да стана,
като картина, в правоъгълника на прозореца ми прикована.

Обичах въздуха ти, влажен, остър и солен,
със мириса на риба и на водорасли напоен.
Лежах на пясъка под слънцето, додето
червени кръгове пред погледа ми заиграваха.
Не мислех. Не желяех нищо повече, но ето –
на хоризонта малък дим от параход минаващ
разкъса сънното спокойствие веднаж
и вниза първия кинжал в сърцето ми –
копнежа за далечните морета,
за пътищата, режещи нашир земята и надлъж,
за материците и островите – за света –
прашинка пред вселената и вечността,
но вечност непостижна и вселена тук, за мене.
О, тези утрини! И тези сънища, и тази жажда
да бъдеш вечно млад, безгрижен и свободен,
които слънцето, водата, въздуха ти, Черноморие, пораждат
и като бели пари над света разнася вятърът безреден...

2

КОГАТО СЕ ПЛАКНЕШ, спокойно и светло огряно
и златния пясък обливаш с елмазена влага,
и мълком пред своята горда възлюбена слагаш
венци-водорасли и бели огърлици пяна...

Когато разстилаш – със сребърни чайки обшита –
атлазната мантия, снела цвета на небето,
и сякаш примамваш, от сладостна нега обзето,
към своята светла безкрайност, галовно разкрита.

Тогава обичам – люляна над твоята бездна,
във лодката гърбом да легна, очи да притворя,
да сецям през клепките слънцето някъде горе
и в лека забрава потънала, в сън да изчезна.

Но после, когато бучащо и гневно се мяташ
и с ярост подронваш крайбрежните черни скали,
и сякаш във своята паст да погълнеш земята,
съзвало си всички стихии, страхотни и зли...

Когато, изплашени, чайките бягат високо
и някъде в мрака сирени злокобно зоват,
и малките лодки рибарски в измамна посока
се блъскат и тънат без помощ, без вест и без път,

тогава в мен пламва безшумната жажда на риска –
със своите мънички сили да вляза в борба
и с дръзко разкрити очи да те гледам отблизо –
тъй както се вглеждам и боря със своята съдба!

3

КЪМ ХОРИЗОНТА – светъл и свободен –
отплава, а след него в залива остана бяла дияра.
В това пристанище минават малко параходи,
сирени рядко свирят,
стихията на мощния трафик тук не кипи
и кеят не гъмжи от блъскащи се хора и тълпи.

Аз мисля за световните пристанища големи,
отдето параходите преокеански път поемат,
понесли баснословни стоки или пасажери
– и бедни емигранти, и милионери, –
едните тръгнали към новите земи злато да дирят,
а другите да го пилеят – в старите.
На тези кораби, като на някакви чудовищни кантари,
световните блага се балансират.

Аз мисля още за тези млади хора,
изпити от копнеж и умора
в големите задушни градове,
които тайна страст – морето и далечността – зове.

Завърнали се вечер в къщи
след фабрики, училища и канцеларии,
те скришом стари атласи разгръщат
и тръгват мислено –
към разните пристанища и гари,
към свежите зелени острони на Океания,
към всички градове,
където няма да отидат никога,
и шепнат като влюбени магнитните названия:
Бомбай, Сидней, Панама, Порто Рико...

4

АКО НЕ БЯХ ЖЕНА, бих всичко тук оставила
и тръгнала бих в тези тежки дни
към нов живот, под градуса на нови ширини.
Бих служила на някой параход, що плава
сред континентите като подвижен малък свят,
кръстосващ океанските простори
под небосклон, с тропически съзвездия обясят,
и всеки денменяващи се климати и фауни, и флори...

Бих може би била далече някъде сега,
в незнаен залив котва хвърлила,
на разноземни знамена сред пъстрата дъга,
под слънце, що като жарава европейската ми кожа пърли.

Дорде товарят в тъмните хамбари
кафе, памук, банани или вълна,
които западните столици като ламии безследно ще погълнат –
без близки, без познати, без другари,
по улиците на пристанищния град бих скитала,
загубена срез разнокожите му жители,
тело между телата на тъпата,
заляла булеварди, тротоари,
сред чужди – чужда, непозната.

Бих влязла вечерта в моряшки бар на кея,
де въздухът е гъст и син от сънища и дим,
да виещета се от страст хармоника зове и пее
и бляска през стъклото фар неуловим.

Там пила бих наздравица с моряци непознати
и стискала им бих ръцете силни и корави
като на истински приятели и братя
– до новото отплаване!

5

КАТО СЪРМЕНА МРЕЖА на някой невидим рибар,
маранята на юли трепти над морето.
Твоят поглед е пак устремен, просветлен, лъчезарен,
в него блика и свети сърцето съгрето.

Като риби игарещи – люспести, ситни вълни
се надбягват, догонват и бляскат преплетени.
Един бял албатрос отлетя подир тях в далнините –
отлетя твоя поглед, разперил криле.

Към кои ширини, към кой бряг и към кой океан
твоя скитнишки дух неспокоен избяга?
Има слънце тропическо в твоите пори набрано
и по устните сол, и в косите ти влага...

КРАЙ

© Елисавета Багряна

Източник: Словото

Набиране: Елена Николова

Издание: Елисавета Багряна. „Амазонка. Избрана лирика в два тома.“ „Български писател“. С. 1973

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11741>]